Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи №4 з дисципліни «Аналіз даних в інформаційних системах»

"Вивідна статистика"

Виконав(ла)	ІП-11 Тарасьонок Дмитро Євгенович	
	(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)	
Перевірила	<u> Ліхоузова Т. А.</u>	
	(прізвище, ім'я, по батькові)	

3MICT

1 Мета	а лабораторної роботи4
2 Завд	ання5
2.1	Основне завдання
2.2	Додаткове завдання5
3 Вико	онання основного завдання 6
3.1	Подивитись, проаналізувати структуру
3.2	Вказати, чи ϵ параметри, що розподілені за нормальним
законом	7
3.3	Перевірити гіпотезу про рівність середнього і медіани для
одного з па	раметрів8
3.4	Вказати, в якому регіоні розподіл викидів СО2 найбільш
близький до	о нормального8
3.5	Побудувати кругову діаграму населення по регіонам
4 Вико	онання Першого додаткового завдання10
4.1	Завантажити карту України Ukraine.jpg10
4.2	Розмістити бульбашки, що відповідають їх населенню, на
довільних 5	містах (статистику взяти в інтернеті)
4.3	Знайти найбільшу відстань між містами в пікселях та
кілометрах	11
5 Вико	онання другого додаткового завдання
5.1	Завантажити shape-файл с областями України14
5.2	Побудувати картограми для прибутку населення на 1 особу і
ВВП по рег	тонам за 2016 рік
5.3	По даним за 2006-2015 роки для кожного регіону розрахувати
коефіцієнт	кореляції між прибутком населення на 1 особу та ВВП.
Відобразит	и на картограмі17

6	Висновок	1	9	J
---	----------	---	---	---

1 МЕТА ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ

Мета роботи — ознайомитись з методами визначення точкових оцінок параметрів розподілу; дослідити, що впливає на якість точкових оцінок; методикою визначення інтервальних оцінок параметрів розподілу; дослідити, що впливає на якість інтервальних оцінок; методами перевірки статистичних гіпотез про вигляд закону розподілу; дослідити, що впливає на ширину критичної області.

2 ЗАВДАННЯ

2.1 Основне завдання

Скачати дані із файлу Data2.csv

- 1. Подивитись, проаналізувати структуру
- 2. Вказати, чи ϵ параметри, що розподілені за нормальним законом
- 3. Перевірити гіпотезу про рівність середнього і медіани для одного з параметрів
- 4. Вказати, в якому регіоні розподіл викидів СО2 найбільш близький до нормального
- 5. Побудувати кругову діаграму населення по регіонам
- 2.2 Додаткове завдання

Відповісти на питання (файл Data2.csv):

Завдання 1

- 1. Завантажити карту України Ukraine.jpg
- 2. Розмістити бульбашки, що відповідають їх населенню, на довільних 5 містах (статистику взяти в інтернеті)
- 3. Знайти найбільшу відстань між містами в пікселях та кілометрах

Завдання 2

- 1. Завантажити shape-файл с областями України.
- 2. Побудувати картограми для прибутку населення на 1 особу і ВВП по регіонам за 2016 рік.
- 3. По даним за 2006-2015 роки для кожного регіону розрахувати коефіцієнт кореляції між прибутком населення на 1 особу та ВВП. Відобразити на картограмі.

3 ВИКОНАННЯ ОСНОВНОГО ЗАВДАННЯ

3.1 Подивитись, проаналізувати структуру

Для початку треба завантажити дані у Python за допомогою бібліотеки pandas.

2		', on_bad_lines='skip', encodin	g='cp1252', delimiter=';')		
Out 2 🗡					
	Country Name	: Region	: GDP per capita :	Populatiion : CO2 emission	• Area •
	<pre>Ø Afghanistan</pre>	South Asia	561,7787463	34656032.0 9809,225	652860
	1 Albania	Europe & Central Asia	4124,98239	2876101.0 5716,853	28750
	2 Algeria	Middle East & North Africa	3916,881571	40606052.0 145400,217	2381740
	3 American Samoa	East Asia & Pacific	11834,74523	55599.0 NaN	200
	4 Andorra	Europe & Central Asia	36988,62203	77281.0 462,042	470
	5 Angola	Sub-Saharan Africa	3308,700233	28813463.0 34763,16	1246700
	6 Antigua and Barbuda	Latin America & Caribbean	14462,17628	100963.0 531,715	440
	7 Argentina	Latin America & Caribbean	12440,32098	43847430.0 204024,546	2780400
	8 Armenia	Europe & Central Asia	3614,688357	2924816.0 5529,836	29740
	9 Aruba	Latin America & Caribbean	NaN	104822.0 872,746	180
	10 Australia	East Asia & Pacific	49755,31548	24127159.0 361261,839	7741220
	11 Austria	Europe & Central Asia	44757,6349	8747358.0 58712,337	83879
	12 Azerbaijan	Europe & Central Asia	3878,709257	9762274.0 37487,741	86600
		Latin America & Caribbean			

Рис. 3.1 – Завантаження даних

Бачимо, що в наборі даних ϵ наступні стовпці: назва країни, регіон, ВВП на душу населення, кількість населення, викиди СО2 та площа. Як було описано в попередній лабораторній роботі, набір даних містить наступні помилки: дійсні числа записані через кому, ϵ пропущенні значення ВВП на душу населення та викидів СО2 та від'ємні значення площі: виправимо ці помилки.

In 3 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	df.set_index('country_nam'df.gdp_per_capita = df.godf.co2_emission = df.co2_df.area = df.area.astype(df.gdp_per_capita = df.godf.area = df.area.abs() df.gdp_per_capita.fillna(df.population.fillna(df.population = df.population = df.populat	p_per_capita.astype(str).str.repl emission.astype(str).str.replace(str).str.replace(',', '.').astype p_per_capita.abs() df.gdp_per_capita.mean(), inplace oppulation.mean(), inplace=True) .co2_emission.mean(), inplace=Tru tion.astype(int)	ace(',', '.').astype(float) ',', '.').astype(float) (float) =True)						
Out 3 💙									
	country_name	• region	: gdp_per_capita :	population :		area ÷			
	Afghanistan	South Asia	561.778746	34656032	9809.225000	652860.0			
	Albania	Europe & Central Asia	4124.982390	2876101	5716.853000	28750.0			
	Algeria	Middle East & North Africa	3916.881571	40606052	145400.217000	2381740.0			
	American Samoa	East Asia & Pacific	11834.745230		165114.116337	200.0			
	Andorra	Europe & Central Asia	36988.622030	77281	462.042000	470.0			
	Angola	Sub-Saharan Africa	3308.700233	28813463	34763.160000	1246700.0			
	Antigua and Barbuda	Latin America & Caribbean	14462.176280	100963	531.715000	440.0			
	Argentina	Latin America & Caribbean	12440.320980	43847430	204024.546000	2780400.0			
	Armenia	Europe & Central Asia	3614.688357	2924816	5529.836000	29740.0			
	Aruba	Latin America & Caribbean	13445.593416	104822	872.746000	180.0			
	Australia	East Asia & Pacific	49755.315480	24127159	361261.839000	7741220.0			
	Austria	Europe & Central Asia	44757.634900	8747358	58712.337000	83879.0			
	Azerbaijan	Europe & Central Asia	3878.709257	9762274	37487.741000	86600.0			

Рис. 3.2 – Виправлення помилок

3.2 Вказати, чи ϵ параметри, що розподілені за нормальним законом

Для перевірки такої гіпотези використаємо функцію бібліотеки scipy normaltest. Вона заснована на тесті Д'Агостіно і Пірсона. Рівень значущості оберемо стандартний – 0.05.

Рис. 3.3 – Перевірка гіпотези про нормальність розподілу стовпців набору даних

Як бачимо, жоден із стовпців не розподілений за нормальним законом. Відобразимо гістограми й перевіримо це.

Рис. 3.4 – Гістограми для кожного стовпця

3.3 Перевірити гіпотезу про рівність середнього і медіани для одного з параметрів

Для перевірки цієї гіпотези використаємо функцію бібліотеки scipy $ttest_1$ samp: вона використовує T-критерій Стьюдента. Рівень значущості оберемо такий самий — 0.05.

Рис. 3.5 – Перевірка гіпотези про рівність середнього і медіани Як бачимо, гіпотеза не справджується для жодного зі стовпців.

3.4 Вказати, в якому регіоні розподіл викидів CO2 найбільш близький до нормального

Для такої перевірки використаємо функцію бібліотеки scipy anderson, що задіює тест Андерсона-Дарлінга. Функція повертає статистику та критичні значення для наступних рівней значущості: 15%, 10%, 5%, 2.5%, 1%. Оберемо 5%, а потім віднімемо отриману статистику від цього критичного значення. Чим менше це значення буде, тим розподіл є ближчим до нормального

Рис. 3.6 – Пошук регіону, розподіл викидів CO2 якого є найбільш близьким до нормального

Бачимо, що для регіону «Південна Азія» така різниця дорівнює 1.3756, що все одно доволі багато.

3.5 Побудувати кругову діаграму населення по регіонам

Для побудови кругової діаграми використаємо простий метод .pie об'єкту класу DataFrame, встановимо виведення значень у форматі відсотків.

Рис. 3.7 – Побудова кругової діаграми населення за регіонами

4 ВИКОНАННЯ ПЕРШОГО ДОДАТКОВОГО ЗАВДАННЯ

- 4.1 Завантажити карту України Ukraine.jpg
- 4.2 Розмістити бульбашки, що відповідають їх населенню, на довільних 5 містах (статистику взяти в інтернеті)

Для початку знайдемо в інтернеті інформацію по населенню. Дані було взято з офіційного сайту Держстату. Також було знайдено в інтернеті дані про координати міст для подальшого розрахунку відстаней, а також прораховано координати точок міст на завантаженій карті: про це мова піде пізніше. Розмір бульбашок розрахуємо, поділивши кількість населення на 5000.

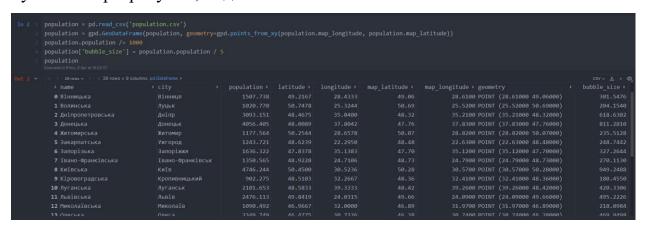

Рис. 4.1 – Завантаження даних про кількість населення в регіонах України

Дані ми завантажили за допомогою пакету geopandas, що є обгорткою над рапdas для роботи з географічними даними. Для коректного відображення координат за допомогою сервісу Google Earth було знайдено точні координати крайніх точок України. Вони необхідні для коректного відображення координат на нашій карті. При першій спробі відобразити карту я стикнувся з проблемою, що географічні координати не відповідають точкам на завантаженій карті. Я вручну визначив координати цих точок та додав їх у набір даних і відображатиму бульбашки саме за цими координатами. Для відображення карти використаємо функцію imshow() пакету matplotlib, а для відображення бульбашок - .plot(). Також задамо обмеження координат для карти.

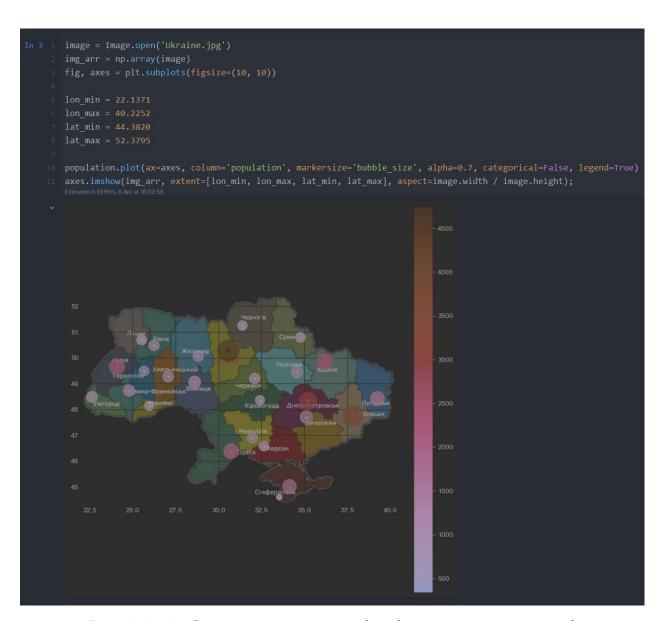

Рис. 4.2 – Зображення даних про кількість населення на мапі

4.3 Знайти найбільшу відстань між містами в пікселях та кілометрах

Для початку було побудовано новий DataFrame, у якому ϵ наступні стовпці: перше та друге міста, відстань у кілометрах та відстань у пікселях. Для розрахунку відстаней у кілометрах можна використати функцію distance пакету деору, оскільки ця дія ϵ досить складною для обчислення. Розрахунок відстані в пікселях було проведено наступним чином: було обраховано кількість пікселів на 1 градус широти та довготи й ці значення було поділено на різницю відповідних координат кожної з точок.

```
5 pixels_per_lat = image.height / (lat_max - lat_min)
6 pixels_pet_lon = image.width / (lon_max - lon_min)
  for , city1 in population.iterrows():
      px_lon1 = pixels_pet_lon * (lon1 - lon_min)
         lon2 = city2.map_longitude
          px lat2 = pixels per lat * (lat2 - lat min)
          km_distances.append(distance.distance((lat1, lon1), (lat2, lon2)).km)
      'pixels distances': pixels distances
      0 Вінниця
                                              0.000000
                                                                     0.000000
                                             286.669844
                                                                    181.262258
                                                                   433.016474
     4 Вінниця Житомир
                                                                    70.501321
      6 Вінниця
                  Івано-Франківськ
      8 Вінниця
     10 Вінниця
                                             785.898953
```

Рис. 4.3 – Обрахунок відстаней між містами

Для отримання найбільших відстаней між містами було використано методи .loc та idxmax()

Рис. 4.4 – Пара міст із найбільшою відстанню в кілометрах

Рис. 4.5 – Пара міст із найбільшою відстанню в пікселях

- 5 ВИКОНАННЯ ДРУГОГО ДОДАТКОВОГО ЗАВДАННЯ
- 5.1 Завантажити shape-файл с областями України.

Для роботи з shape-файлом було використано пакет geopandas.

```
In 7 1 ukr_regions = gpd.read_file('UKR_ADM1.shp')
Executed in 546ms, 6 Apr at 16:03:04
```

Рис. 5.1 – Завантаження мапи

5.2 Побудувати картограми для прибутку населення на 1 особу і ВВП по регіонам за 2016 рік.

Для початку завантажимо дані про ВВП за регіонами.

2 ukr_gdp Executed in 67ms, 6 Apr at 16:03:05								
Autonomous Republic of Crimea								
Vinnytsia Oblast								
Volyn Oblast								
Dnipropetrovsk Oblast								
Donetsk Oblast								
Zhytomyr Oblast								
Zakarpattia Oblast								
Zaporizhia Oblast								
Ivano-Frankivsk Oblast								51404
Kyiv Oblast								
Kirovohrad Oblast								
Luhansk Oblast								
Lviv Oblast	Львівська					72923.0	94690.0	114842

Рис. 5.2 – Завантаження даних про ВВП регіонів України

Бачимо, що ϵ пропущені значення. Для їх заповнення використаємо поліноміальну регресію.

```
In 157 1 def fill_regression(row: pd.Series, dtype: type = None):
    row = row.iloc[1:]
    row.index = row.index.astype(int)
    notna_cols = row[row.notna()]
    na_cols = row[row.isna()]
    years = notna_cols.index - 2006
    values = notna_cols.values
    degree = 2
    model = np.poly1d(np.polyfit(years ** degree, values.astype(int), degree))
    for index, num in na_cols.items():
        row[index] = model(index - 2006)
    if dtype:
        row = row.astype(dtype)
    return row
```

Рис. 5.3 – Побудова регресійної моделі

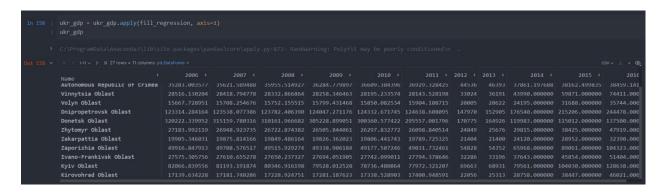

Рис. 5.4 – Заповнення пропущених значень

Далі об'єднаємо набір даних, створений на базі shape-файлу із набором даних про ВВП.

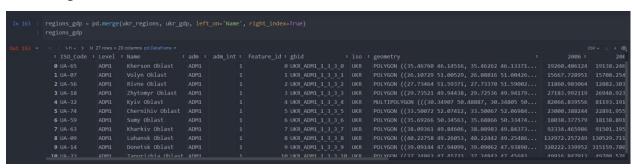

Рис. 5.5 – Об'єднаний DataFrame

Побудуємо картограму за допомогою методу .plot() нашого GeoDataFrame.

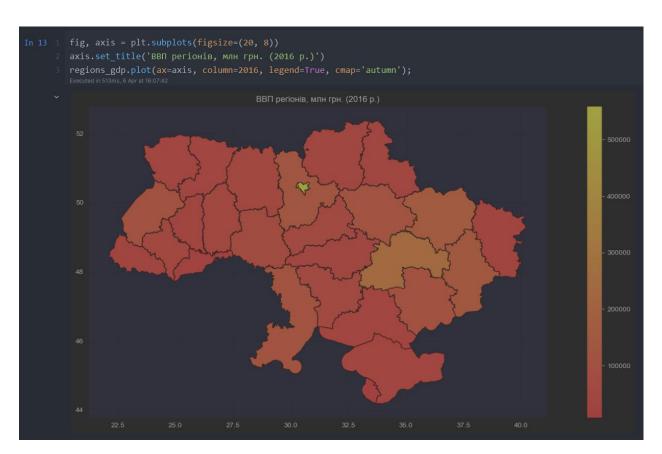

Рис. 5.6 — Картограма ВВП регіонів України в 2016 році Як бачимо, найвищий ВВП має Київ.

Проведемо всі вищеописані дії для набору даних зарплат.

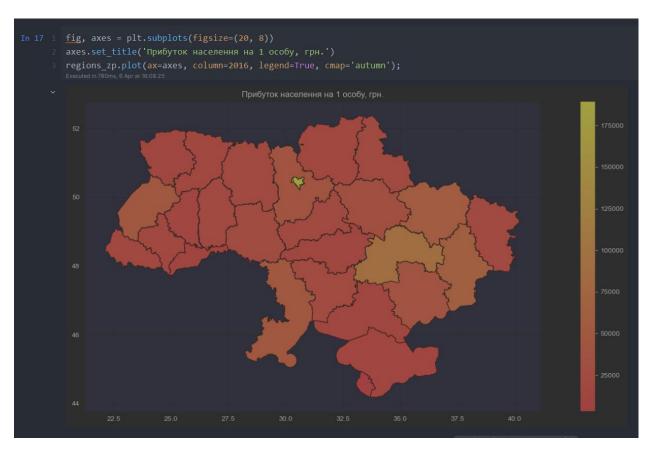

Рис. 5.7 – Картограма прибутку населення України в 2016 році Як бачимо, найвищі зарплати знову в Києві.

5.3 По даним за 2006-2015 роки для кожного регіону розрахувати коефіцієнт кореляції між прибутком населення на 1 особу та ВВП. Відобразити на картограмі.

Для обрахунку кореляції використаємо метод DataFrame .corrwith(), указавши необхідні роки. Виведемо дані про кореляцію.

Рис. 5.8 – Обрахунок коефіцієнтів кореляції

Далі побудуємо картограму за допомогою вже згаданого методу .plot().

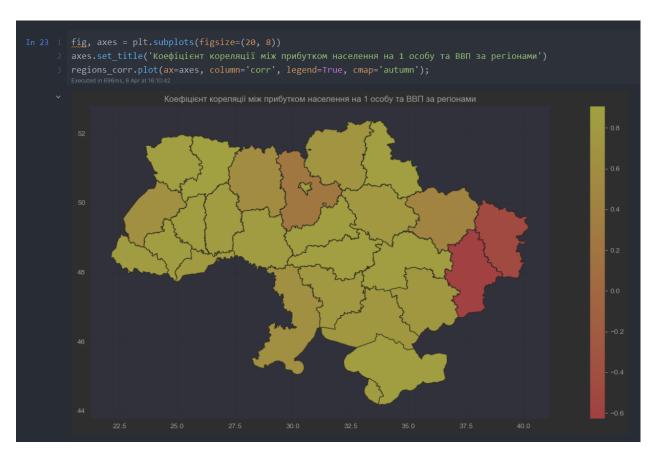

Рис. 5.9 – Відображення даних про кореляцію між прибутком населення та ВВП в регіонах України.

Можемо побачити, що всюди ВВП корелює з зарплатами, окрім Донецької та Луганської області. Спричинено це тим, що по цих регіонах відсутня достатня кількість інформації.

6 ВИСНОВОК

У ході даної лабораторної роботи було досліджено набір даних, що містить інформацію про країни світу. Усі стовпці було перевірено на нормальність розподілу, встановлено, що жоден зі стовпців не розподілений нормально, після цього було перевірено гіпотезу про рівність середнього та медіану, яку знову ж таки було відкинуто для всіх стовпців. Також за допомогою теста Андерсона-Дарлінга було встановлено, що найближчий до нормального розподіл викидів СО2 має регіон Південна Азія. Після проведення цих перевірок було побудовано кругову діаграму, що відображає кількість населення за регіонами.

У наступній частині лабораторної роботи було досліджено кількість населення в регіонах України та відображено JPG картограму з такими даними. Побачили, що найбільше населення в Києві. Також обрахували відстані між містами в кілометрах та пікселях і отримали, що найбільша відстань між Ужгородом та Луганськом — 1227 кілометрів або 764 пікселя.

Після цього було завантажено дані про ВВП та прибуток населення в регіонах України, заповнено пропущені значення за допомогою поліноміальної регресії другого порядку, після чого відображено картограми цих показників за 2016 рік (найвищі вони в Києві), а потім обраховано кореляцію між ВВП та прибутком населення й отримано, що всюди, окрім двох регіонів ці дані корелюють.